

Herman Potočnik - Noordung

inženir - pionir raketne tehnike in geostacionarnega satelita
(1892-1929)

Življenjska pot

Herman Potočnik se je rodil v Puli leta 1892, v vojaški družini. Njegov oče je bil mornariški sanitetni oficir, zdravnik iz Slovenj Gradca, mama Marija pa je bila Mariborčanka. Po očetovi smrti se je mama Marija preselila z otroki v Maribor, kjer je Herman končal osnovno šolanje v nemški šoli. Šolanje je nadaljeval na Dunaju, kjer je postal leta 1913 inženirski poročnik. Zaposlil se je v avstroogrski vojski kot strokovnjak za mostovne in železniške gradnje. Delal je v Galiciji, Srbiji, Bosni in tudi na soški fronti ter ob Piavi. Vojna leta so mu prinesla jetiko, zato se je že leta 1919 upokojil s stotniškim činom.

Po vojni se je vrnil na Dunaj, kjer je živel pri bratu Adolfu, saj mu je mama leta 1918 umrla. Nadaljeval je študij in postal **inženir, specialist za raketno tehniko**. Vsa leta do smrti je živel v revščini, a se je posvetil za tiste čase še "futurističnemu" načrtovanju prodora v vesolje. Njegova edina knjiga **"Problemi osvajanja vesolja"** ga uvršča med **pionirje raketne tehnike in geostacionarnega satelita**.

Kljub številnim, ki so že razmišljali na prelomu stoletja podobno kot on, je bil Herman Potočnik samotar, ki je živel le med knjigami. Njegovo zdravje je bilo še iz vojnih časov zelo načeto, in najbrž se mu je podzavestno mudilo, da bi izdal knjigo še pred smrtjo. To mu je tudi uspelo. Umrl je 27. avgusta 1929. Po skopih opisih njegovega življenja bi človek menil, da je bil to zaprt, nedostopen človek, vendar je Ilse Jasper, ki je skrbela za njegov grob na osrednjem dunajskem pokopališču, zapisala v svojih pismih, da je bil vesel človek.

Slovenskega rodu?

Po rodu je bil Herman Potočnik, ki je uporabljal psevdonim Noordung, Slovenec, čeprav se je šolal v nemškem jeziku in je tudi njegovo največje delo nastalo v tem jeziku. Glede na to, da je živel v obdobju avstroogrške države, je to seveda razumljivo. Zato smo ga Slovenci morda kar prehitro odpi-

sali in ga "podarili" Avstrijcem, kot številne strokovnjake slovenskega rodu iz tega obdobja. Pri tem mislimo na kemika **Pregla** dobitnika **Nobelove nagrade**, ki je bil rojen v Ljubljani očetu Slovincu in mami Avstrijki. Podobno velja tudi za **Janeza Puha**, ki je slovenskega rodu, vendar je delal in ustvarjal v Gradcu, kjer je imel kasneje tudi tovarno motornih koles in avtomobilov. Seveda je bilo takrat mogoče delati in poslovati le v nemškem jeziku.

Glede na to, da je bil Herman Potočnik-Noordung velik sanjač in da se očitno ni preveč ukvarjal z vsakdanjimi problemi, je imel srečo, da mu je stala ob strani družina, ki je bila dovolj premožna, da je lahko svoje sanje uresničeval v izvirnih zamislih. Gustav Kokoschinegg, mamin brat, je bil, na primer, član deželnega zbora in kasneje državni poslanec. Heinrich, drugi mamin brat, je bi general-major avstrijske vojske. Tretji mamin brat Josef je bil mestni svetnik in trgovec in si je zaradi zaslug pri nastajanju mariborskega parka zaslužil celo svojo ulico v Mariboru v času Avstroogrške. Medtem ko sta bili družini po maminu in očetovi strani slovenski, pa sta se postopoma ponemčili, kar je vidno iz družinskih pisem. Mamin oče Franz Kokoschinegg je bil na primer pravnik in je bil nekaj časa v Vitanju sodnik, torej že pravi avstrijski uradnik.

Znanstveni prispevek

Ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja so se sanje o osvajanju vesolja pričele uresničevati v fazo inženirskega načrtovanja in prvih eksperimentalnih začetkov. Že kot študent je Herman Potočnik deloval v fakultetni interesni skupini, ki se je ukvarjala z letalstvom in raketarstvom. V tem času so že delali pomembni avtorji s tega področja kot so bili Herman Oberth in Goddard in Guido Pirquet, ki je prav tako razvijal zamisli za umetni satelit.

V svojem delu **"Problemi osvajanja vesolja"** je Herman Potočnik opredelil naslednje probleme pri osvajanju vesolja: raketni motor,

'Potočnikovo temeljno delo Problemi osvajanja vesolja je prevedeno tudi v ruščino, angleščino in slovenščino. Fotografija Hermana Potočnika Noordunga visi v avli NASE v ZDA, zapis o njem je tudi v ruski enciklopediji osvajanja vesolja. Njegove zamisli so uporabili tudi filmski ustvarjalci v odiseji 2001, pa tudi slovenski umetnik Dragan Živadinov v svoji najnovejši predstavi, ki se odvija v breztežnostnem prostoru v Zvezdnem mestu.'

predlogi za vzlet in pristaneke vesoljske rakete, manevriranje po vesolju, vesoljska postaja, analiza človekovega preživetja in koristnega dela na vesoljskih postajah, možnosti poletov proti Luni in do sosednjih planetov ter osvajanje vesolja in uporaba v vojaške namene. Zanimivo je, da je že **predvidel jedrski in fotonski pogon raket**. Poleg tehnoloških rešitev se je veliko ukvarjal tudi s psihološkimi posledicami bivanja ljudi, ki bi dalj časa prebivali na vesoljskih postajah ali raketah.

Potočnikovo temeljno delo **"Problemi osvajanja vesolja"** je prevedeno tudi v ruščino, angleščino in slovenščino.

Fotografija Hermana Potočnika Noordunga visi tudi v avli NASE v ZDA, zapis o njem je tudi v ruski enciklopediji osvajanja vesolja. Njegove zamisli so uporabili tudi filmski ustvarjalci v odiseji 2001, pa tudi slovenski umetnik Dragan Živadinov v svoji najnovejši predstavi, ki se odvija v breztežnostnem prostoru v Zvezdnem mestu. Ob 70-letnici njegove smrti je Univerza v Mariboru pripravila mednarodni simpozij o njegovem življenju in delu. Simpozija so se udeležili vidni

strokovnjaki iz Zvezdnega mesta in NASE. Poleg ruskih vesoljcev, Jurija Gidzenka in Jurija Baturina, sta vzbudila veliko zanimanja tudi slovenska strokovnjaka, ki delujeta v ZDA, prof. dr. Dušan Petrač, strokovnjak za nizke temperature, in prof. dr. Anton Mavretič, mikroelektronik, ki je sodeloval pri programu Voyager. Hermanu Potočniku-Noordungu se je Univerza v Mariboru na pobudo rektorja prof. dr. Ludvika Toplaka oddolžila z **doprnsnim kipom, ki bo stal v novi univerzitetni stavbi na Slomškovem trgu** med znamenitimi Slovenci, ki so osvajali svetovno znanost.

Dosežki

V svojem delu **"Problemi osvajanja vesolja"** je Herman Potočnik-Noordung opredelil naslednje probleme osvajanja vesolja:

- raketni motor
- predlogi za vzlet in pristaneke vesoljske rakete
- manevriranje po vesolju
- vesoljska postaja
- analiza človekovega preživetja in koristnega dela na vesoljskih postajah
- možnosti poletov proti Luni in do sosednjih planetov
- osvajanje vesolja in uporaba v vojaške namene.

Ziga von Herberstein zgodovinar, literat - odkril Kneževino Rusijo

(1486 - 1566)

www.niagara.com/~jezovnik

Žiga von Herberstein se je rodil v slovenski Vipavi, ki je bilo važno mesto v tedanji Vojvodini Kranjski. Herberstein je bil zgodovinar, literat in avtor znanega dela *Zapiski o Moskoviji*.

V času, ko je živel in deloval Žiga Herberstein je bil višek fevdalne družbene ureditve že mimo. Še vedno pa je med ljudmi prevladoval občutek deželne in stanovske pripadnosti, zavezanost deželnemu pravu, jeziku in kulturi. Svet državnih poglavarjev, knezov in vojvod je bil svet Avguštinske "božje države", zemeljska uresničitev božjega reda z vsemi "nebeškimi" atributi in predvsem latinščino kot občevelnim, "uradnim" jezikom. Latinščina je obvladovala tudi šolo in urade. Deželni, "ljudski" jezik je služil vsakdanji rabi "na terenu", in so ga znali in uporabljali vsi stanovi.

Prav v času Žige Herbersteina pa se je s protestantizmom pojavila nova, "nacionalna identiteta", temelječa predvsem na kulturi in državnem jeziku, v katerega so najprej v "nemških" deželah z ukazom povzdignili dotedanjo lokalno govorico in omejili uporabo latinščine. Hkrati z globokimi družbenimi premiki, temelječimi predvsem na odkritjih in iznajdbah, se je pričel razcvet nacionalizmov, ki so dosegli svoj farsični tragični vrh v nacifašistični zastranitvi.

Esej A. Lenarčiča opisuje delo in dejavnosti Herbersteina v zgodovinskem kontekstu njegove domovine **Karantanije**. Ta slovenski publicist, bivši član slovenskega parlamenta, na podlagi toponimov, arheoloških in pisanih virov, obnavlja zgodovinsko usodo krajev in dežel, iz katerih je leta 1991 nastala Republika Slovenija. Njeno avtonomno slovensko prebivalstvo je uspelo ohraniti svoj jezik, kulturno tradicijo in mentaliteto na razvalinah Rimskega imperija, znotraj cesarstva Karla Velikega in Svetega Rimskega cesarstva. Pogumno se je z drugimi narodi

cesarstva borilo proti agresivnim težnjam Osmanskega cesarstva, ki je v XV. stoletju hotelo osvojiti slovanske dežele in l. 1529 oblegalo celo sam Dunaj.

V teh krajih se je ohranila prastara tradicija ustoličevanja knezov, ki so jo potem prevzeli cesarji Svetega Rimskega Imperija, in ki je - dovolj paradoksalno - vplivala tudi na rojstvo prve ustave Združenih držav Amerike, ki jo je napisal Thomas Jefferson.

Koroška in sosednja Štajerska sta dali cesarstvu veliko pomembnih ljudi, ki so pripomogli h kulturnemu razvoju svoje domovine. Predvsem duhovniki so bili zaslužni za ohranitev slovenskega jezika in med njimi je bilo kar nekaj članov številne rodbine Herbersteinov. **A svetovno slavo je družini prinesel diplomat Ziga Herberstein, vodja 69 diplomatskih misij v razne države. Proslavil se je predvsem kot pisatelj in zgodovinar, ki je Evropi odkril kneževino Rusijo.**

Zapiski o Moskoviji Z. Herbersteina, ki so bili objavljeni l. 1549, so bili prvo temeljito poročilo o tej novi ogromni evropski deželi, njenih prebivalcih in njenih sosedih. Uspeh njegovega dela je treba pripisati, kot to utemeljuje A. Lenarčič, predvsem njegovi domovini. **Zahvaljujoč predvsem znanju slovenskega jezika, se je lahko zlahka sporazumeval z Rusi in Poljaki.**

Uvod prof. Bučarja, prvega predsednika parlamenta samostojne Slovenije je samosvoj komentar k eseju A. Lenarčiča. Prof. Bučarja, soavtorja prve slovenske ustave, vznemirjata problem integracije Slovenije v Evropo in vprašanje narodne mentalitete.

Zaslugo Herbersteina vidi tudi v tem, da je njegova osebnost pomagala krepiti narodno zavest Slovencev. Znani ruski zgodovinar in arheolog, član Ruske akademije znanosti, V.L. Janin vidi v delu Z. Herbersteina **Zapiski o Mosko-**

viji primer mojstrskega dela. V Herbersteinu Janin vidi prvega znanilca ideje združene Evrope.

Primerjavo geografskih predstav o Evropi na osnovi zemljevidov še iz časa antike in opisa Herbersteina olajšujejo številni zemljevidi Ptolomeja in Antona Vida (narisana na osnovi I.V. Ljackega) in samega avtorja **Zapiskov**. Posebno zanimanje Evropejcev, ki so tedaj preživljali burni proces Reformacije in Protireformacije, pa je vzbudilo tudi pisanje Herbersteina o ruskih, bizantinskih cerkvenih običajih, predvsem svadbenih.

Drugi del študije A. Horoškevič je posvečen trenutnemu stanju "herbersteinologije". Avtorica piše, da danes rezultati mnogostranskih raziskovanj končno omogočajo, da pride do nove, popolne akademske izdaje **Zapiskov**, ki bo zamenjala edino tovrstno izdajo s komentarji, ki je izšla v Moskvi l. 1988.

Znanstveni in poljudno-znanstveni del knjige zaključuje opis grba družine Herbersteinov izpod peresa priznanega slovenskega zgodovinarja Joška Šavlija.

V prilogi knjige je tudi bibliografija osnovnih del o Žigi Herbersteinu A.L. Horoškevič. Ni pa nepomembna tudi zbirka ilustracij, ki po svoji bogatosti presegajo vse dosedanje izdaje o Herbersteinu. Tu so vsi lesorezi A. Hirschvogla iz originalne prve izdaje **Zapiskov** in mnogoštevilni materiali tako iz slovenskih kot tudi ruskih arhivov.

Knjiga, ki jo je po lastni zamisli in iniciativi izdalo **Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. F. Prešeren"** v Moskvi, ni namenjena samo strokovnjakom zgodovinarjem - predavateljem in študentom, ampak vsem tistim, ki jih zanima zgodovina in usoda Evrope dandanes.

SLOVENIJA IN RUSIJA /MILAN V. SMOLEI/-

Dandanes žal slovenski javni mediji mislijo, da morajo zaradi Bruslja o Rusiji poročati le negativno. S svojim nekritičnim in tendencioznim prikazovanjem Rusije delajo Sloveniji ogromno škodo.

V slepem oboževanju zahoda in enostranskem podrejanju zahtevam Evropske unije, Slovenci pozabljamo na naše krvne vezi s slovanskim svetom. Panslavizem, ki so si ga izmislili nemški prepotentneži kot protiutež svojemu velenemstvu, in ki je bil v carski Rusiji celo zakonsko prepovedan, zamenjujemo z ruskim imperializmom in boljševističnim internacionalizmom. Ne vemo ali pa nočemo vedeti, da nas z Rusijo že od nekdaj vežejo tesni stiki.

Danes imamo Slovenci možnost delati z Rusijo neposredno. Ne samo na gospodarskem, ampak tudi na kulturnem in znanstvenem področju. Menda ne bomo mislili tako kot zapadnjaki, da Rusije preprosto ni? Rusija pa ni le dežela Lenina, Stalina in Gulaga, ampak tudi domovina Puškina, Tolstoja, Čajkovskega, Bolšoj Teatra itd.

Zapisali so še v...

TV nadaljevanjka o dr. Francetu Prešernu v petih delih razdelila Slovence - nekaj razmišljanj rojakov iz Slovenije, Finske in Rusije

/OBJAVLJENO V DELU, JUST ROGEL IZ MOSKVE/-
Pod naslovom "Krščendušpaprešeren"

V funkciji predsednika Društva za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. France Prešeren", ki je ob 200-letnici rojstva vihravemu geniju odkril prvi in edinstveni spomenik izven meja RS (v Moskvi, 8.II.2000) se "zahvaljujem" vodji projekta akademiku Kmeclu in drugim ejakulatorjem (če uporabim akademikov pogost izraz) nadaljevanke Prešeren. Doživeli smo, da filma nacionalne televizije o nacionalnem poetu ne moremo gledati v prisotnosti otrok, mi sami pa ne brez doze.

Moja devetletna hčerka pa tudi moja najstnika nikakor ne morejo razumeti, da film ni za otroke. Cenjeni akademik je očitno popolnoma nasprotnega mnenja, - še več, naravno posiljuje otroke z pokazom kavsa in pirevanja na ekranu v čvrsti asociativni navezavi na Prešerna. Zato tudi ponovitev sredi belega dneva.

Če se abstrahiram od dejstva, da je to film o Prešernu, samo žalostno ugotovljam, da je naša država neplodno ejakulirala kup sredstev - iz tega ne bo zarodka, nič ne ba vzkliko, nič razen zlovoljnosti (pa žehta bo). Prva serija dolgočasna, dialogi izumetničeni in didaktični, igralci nenaravni, z gledišča filmske obrti nedvomen flop, kramarija. Celo pod ravno vsakoletne zehavščine v CD. Očitno je, da so za kulisami teh in takšnih naših nacionalnih kulturnih prirediteljcev eni in isti ideologi

Moja ruska žena je tako povzela svoje občutke: "Upam, da film o Puškinu ne bo takšen kot o Prešernu." Puškinova dvestoletnica rojstva se je praznovala lani, pa vendar ni tukaj nobeden za vsako ceno, zaradi okrogle številke na vrat in nos posnel filma o njem. Preveč ga spoštujejo in ljubijo, da bi se spustili v kakšno lahkomiselno akcijo, kot so se očitno pri nas.

Ker se bo na našega vrhovnega kurentnega kulturnika nedvomno vsul plaz kritike, naj nas v pričakovanem odgovoru... prosim ne zdravi s "svojskim gledanjem na zadevo". Namesto da so Čehi delali (odlične) kusteume in makijažo za ta 5-serijski zmazek, bi nam rajši posneli dostojen film, za kar so nedvomno vrhunsko usposobljeni. Upam, da bodo vsaj film o Plečniku naredili oni. Preprečimo našim zakulisarjem poskus devaluacije še enega našega velikega rojaka.

***

A.L. - Pomembno je, česa v filmu NI!, ne kaj JE! Tisto, kar je, je pač razstava dosežkov kmecloidnega..., projekcija tistega, kar ti... pač so in kakor so sposobni dojemati svet skozi svoje lastne danke in semenovode. Tisto, česar NI, je pa rezultat hudičeve zarote, zarote tistih, ki jim je Slovenec, slovenstvo, trn v peti. Ves cesarski nadzorni aparat, sam cesarski cenzor in vsa ljubljanska potujčena sodrga da se je spravila nad enega "pijanega klobasača?????".....

... Iz največjega Slovenca vseh časov, največjega slovenskega nacionalista, ki je dobesedno sam - saj so mu sproti likvidirali sodruga - spodnesel ilirsko zaroto velikonemškega Drang nach Adria prav na točki, kjer so si domišljali, da bo šlo najlažje: tam med podalpskimi vindišarskimi revčki, iz tega heroja ti umazanci načrtodelajo klovna. Klovna ti MKJevci hočejo narediti iz slovenskega naroda!!! A pri tem razkrinkavajo sami sebe!

***

Tokrat le drobce, ki govori o strokovnosti in verodostojnosti genijalnih scenaristov: v soboto sveto... Trnovo... Gospoda scenarista določita ZVONJENJE za glasbeno podlago - a na veliko soboto v cerkvah NE ZVONIJO!!! Od petka do GLORIE med sobotno vigilijo (nočnim bogoslužjem) zvonovi molčijo! Potem pa prizor v cerkvi: Po Prešernu naj bi bila velika sobota, scena pa prikazuje ČEŠČENJE KRIŽA, kar je obred VELIKEGA PETKA (Kristus pa mora biti ZAKRIT!!! tukaj NI!!!)

***

Pa še klavir!! Scenarist je pozabil, da je bil takrat tak klavir NAJNOVEJŠA ZADEVA, NAJMODERNEJŠA, torej mora biti v prizoru BLEŠČEČE NOV, ne pa z zlizanimi tipkami, kar se zgodi šele po nekaj desetletni rabi... tisti čas so bili nekaj deset let stari kvečjemu spineti ali čembali...

Tudi to se je dogajalo v Sloveniji v sklopu praznovanja Prešeren 2000 - Res? Ni! Pa je...

/TEDNIK MLADINA 8.1.2001/

JULIJO RAZDEVIČIL TUJEC
(Galerija Kapelica na Kersnikovi)

Tam je Niko Goršič uprizoril dogodek *Neizljubljena Julija*, ki je tudi spadal v sklop praznovanja *Prešeren 2000* in ga je tudi podprlo ministrstvo. Zgodba je bila popolnoma preprosta: narisano povečano Julijo bomo onečastili. Kar ni nič novega: kip pod veronskim balkonom one druge literarno slavne Julije je najbolj obrabljen v coni njenega oprsja, ki se ga želi dotakniti vsak japonski turist. Torej: Julije seksualno niso nedotakljive. V Kapelici so najprej igrali memori in odkrivali njeno golo lepoto. Potem so v Julijine erogone cone metali pikado in največ je štel sramni trikotnik. Vsa stvar, ki je bila sicer razvlečena in še kar duhamorna, pa naj bi kulminirala z razdevičenjem sloveče muze. Moški prostovoljci se naj bi zaprli v kabino za sliko, si stimulirali organ in od zadaj napičili papirnato deklico, tako da bi njihovo orodje videla publika. Dolgo je trajalo, da so našli prostovoljce. Še dlje, da so bili ti pripravljeni za akcijo. In potem se je zgodil drugi slovenski paradoks: Julijo je razdevičil tujec! Ni bil sicer črn zamorc, ki je mitično odpeljal lepo Vido (anonimni Anglež jo je), ampak vseeno dovolj za razmislek o tem, zakaj se Janezi pred Julijo pomehkužijo. Ah, večna slovenska travma.

-Janja Prešern (sic!)

KULTURNI ŠKANDAL ALI PA NE
O nadaljevanjki o Prešernu

/NAPISAL IN POSLAL PESNIK BERT PRIBAC, (NE)AVSTRALSKI SLOVENEČ/

V pismih bralcem (Sobotno Delo, 5.januarja letos), se je gospod Čampa iz Kranja spravil nad scenarista Matjaža Kmecla in Branka Šoemna, češ da je njiju nadaljevanjka o Prešernu "sramotena in nesrečnega pesnika" in da bi se moralo "...prepovedati vsakršno ponavljanje nadaljevanke oz. zahtevati preprosto njeno uničenje". Ja, moj Bog! Kam smo prišli na tej slovenski zemlji: ne le v čas povojnega komunizma, ampak v srednji vek, v sam čas požiga Trubarjevih knjig!

Ob teh grdih zimskih prehladih sem gledal komaj tri pa pol nadaljevanke, vključno s ta peto. Moja dobra žena je gledala vseh pet in navzlic nekaterim res grdim, odnosno grobim prizorom, kot je sama rekla, sem ji videl rosne oči. Prizori so bili težki, a besede lepe, je rekla. Obema, njej in meni so bili dialogi in monologi lepi, polni vsebine, polni dobrote in brige za slovenski narod, za njegovo bližnje družinsko in celo slovensko okolje. Tisto razmetavanje kozarcev je bilo takrat v navadi. Komaj sem se vrnil iz 42 letnega begunstva ali izseljenstva in sem se spomnil, da tam v daljni Avstraliji, imajo še zdaj po nekaterih gostilnah to navado iz romantične dobe, posebno v gostilnah ali papih irskega izvora; steno in korito na levi ali desni strani šanka, kjer nezadovoljni ali jezni pivci, lahko zalučajo svoje frustracije ali igrivost.

Kaj sem jaz pričakoval od nadaljevanke? Vsekakor ne TV recital Prešernovih poezij, ki sem jih verjetno že sam prebral najmanj desetkrat, vsaj večino od njih (in samo par umazanih mi je prišlo v roke v študenstik letih). Upal sem in želel sem spoznati slikovno podobo v živo človeka, ki je pisal take bisere in njegovo takratno družbeno okolje seveda. Za mene Prešeren izpade iz nadaljevanke kot jezen svetnik in nežen oče in občudovalec žensk v dobi, ko so bile ženske blago ta bogatih. Par prizorov, tistega ko se tisti husar ali kaj že je bil avstrijski žandar, spravi javno v spolno občevanje s tisto "razuzdano" lepoticco in seveda spolni intermezzo v Hrobathovi pisarni, bi bi bili lahko nakazani z večjo mero občutljivosti za naše slovenski lažnivo puritanstvo. In otroci ne bi bili pohujšani, kot je omenil eden od komentatorjev.

Seveda, Kmeclov cinizem o stvarih narodnjaških in klerikalnih pade ven sem pa tja, ampak obrzdano, ne tako grobo kot v "Polnočnem preklinjanju".... Ne bi bilo pa slabo napraviti še ene nadaljevanke o Prešernu, za osnovnošolce in gimnazijce, čeprav moj osemletni Ivan je skozi prihajal gledat nadaljevanke, ta zadnjo pa je jo gledal skoraj v celoti in me potem vprašal ali izjavil, če je šel (ali da bi moral) Prešeren v nebesa. Odgovoril sem mu: vsekakor pa je ohranjen v božjem in našem spominu. Še en žvenketajoc VIVAT torej avtorjem in slovenski Televiziji za to pogumno in lepo dejanje. **Mag. Bert Pribac**

Ob 8. februarju Kulturnem prazniku Republike Slovenije

Kip dr. Franceta Prešerna iz Slovenskega društva Sydney

“Slovensko društvo Sydney je postavilo doprsni kip dr. Franceta Prešerna že v svoji stari stavbi marca leta 1978, v novo se je preselilo 1988. Doprsni kip v bronu stoji 22 let, izdelal ga je kipar Zdenko Kalin, o postavitvi pa so se dogovorili preko SIM.

V kroniki SDS, ki jo je zapisal Lojze Košorok, najdemo stavek: ‘Član B. Marinic je n. pr. na svoje stroške dal urediti avlo, kjer je stalo doprsje F. Prešerna’. Tej avli so v stari stavbi društva rekli Prešernova avla. Ob 40-letnici Slovenskega društva Sydney (torej pred tremi leti) so odprli tudi Prešernov park s kozolcem in takrat si je tam lahko vsak posadil svoje drevo. V društvu tudi že nekaj let gojijo slovensko folkloro z najmlajšimi (tretja generacija), skupini so dali ime Mali Prešeren. Da je Prešeren res njihov zavetnik pa kaže tudi njegova slika v okvirju v pisarni in Prešernova knjižnica, ki šteje nekaj čez 300 knjig.

V vhodni avli društva nad Prešernovim kipom je na zidu plakat Zdravljice - himne, s slovensko zastavo in grbom.

Društvo za promocijo gospodarskih, kulturnih, znanstvenih in športnih stikov med Slovenijo in Rusijo
 Общество содействия развитию экономических, культурных, научных и спортивных связей между Словенией и Россией

Dr. F. Prešeren

Ukvarni gost
 srečni in sreščalci pri
 Prešeren - S.J. 2000
 spominjajo v Rusiji
1800-2000

Področje sponzorskega
 obseja so finančno omogočili:

- Bepi
- Cozzoli
- Contino
- Giorgio
- Goatof Gogian
- Meloni
- Intrepiet
- Intrepiet
- Komper, Jovanov
- Kristovc
- Krka
- Krka Rusija
- Lak
- Nova Ljubljanska Banka
- Phisal
- Slovica
- Slovija
- Stavil Ajmag
- Triglav
- Ugras

Društvo Slovenija-Rusija
 Ministrstvo za kulturo RS
 MZZ RS

- Drago Božnik
- Zala Gerdina
- Milica Kerndt
- Just Rugel
- Milan Smolej
- Jurec Stropnicki
- Božidar Tržar

F. K. Gubarenko: Ljubljanski črni
 na domovini - Jekaterinburg 1999.
 Fotografija iz zbirke Jekaterinburg
 ki jih je Prešeren obiskoval
 med letoma 1862-1863.

Kip dr. Franceta Prešerna v Veleposlaništvu RS v Moskvi

8.februarja 2000 - Na ta praznični dan so v Moskvi uradno ustanovili **Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. France Prešeren" (DFP)**. Slovenski kulturni praznik so tega leta počastili tudi z odkritjem Prešernovega spomenika. Kip stoji v prostorih VP RS v Moskvi, naredil pa ga je Vadim Kirillov, mlad in priznan moskovski umetnik. Kip je postavljen na steno (pravzaprav štrli iz stene) - je oreljef. Težak je ca. 80 kg, visok okrog 1 m, je iz bron, pod njim je na dveh jezikih zapisana *Zdravljica*, na enem od listkov pa pesem *Kam*. Ker je okno v prostoru kjer se nahaja kip na levi zraven spomenika, je Prešeren "zazrt" skozi okno. S sliko ljubljanskega lica na plakatu je poudarjena Prešernova izobrazba, saj je imel kar dve fakulteti. Uresničitev tega projekta je omogočilo 28 sponzorjev, tako posameznikov kot podjetij.

V prostorih knjižnice Ruske akademije znanosti v St. Petersburgu so 8. Decembra 2000, odprli razstavo *Slovenska knjiga 1678 - 1930*. Ob tej priložnosti katero je organiziralo društvo za promocijo gospodarskih, kulturnih, znanstvenih in športnih stikov med Slovenijo in Rusijo se je zgodilo nekaj nenavadnega:

Člani so med gradivom odkrili doslej neznan in neevidentiran izvod Prešernovega *Krsta pri Savici* iz leta 1836. Posebnost tega dokumenta je pisano posvetilo pesnika Franceta Prešerna svojemu prijatelju Ismailu Ivanovicu Sreznjenskemu (1812 - 1880).

Just Rugel   Kipar Vadim Kirillov
 predsednik DFP

Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. France Prešeren" (DFP)
 Just Rugel - predsednik
 Milan Smolej - podpredsednik
Informacije o društvu:
<http://www.niagara.com/~jezovnik/>

PO BOX 17, 10104 MOSCOW, RUSSIA, TEL. +7 495 202-2724, FAX. +7 095 280-1237, E-MAIL. DRPRESEREN@EEFPOFF.COM

Pišejo nam iz Moskve

**Društvo za promocijo stikov
med Slovenijo in Rusijo
"Dr. France Prešeren"
Just Rugel -predsednik**

Iskrena voščila za Novo leto 2001

Sporočamo vam, da bomo v naslednjih treh letih v ruščini, slovenščini ali dvojezično izdali naslednje knjige:

- Predelan prevod slovenskih avtorjev Bora, Savlija in Tomažiča »Veneti – začetniki evropske civilizacije«
- »Kratki zgodovini slovenskega in ruskega naroda« (A. Lenarčič, A. Markov)
- »Podoba slovenskega naroda«, prevod v ruščino slovenske izdaje (J.Šavli)
- Dvojezična knjiga »Slovenija v ruskih virih 19. stoletja« (M.Šmolej)
- Monografija »Zgodovina slovenskega jezika« (O.S. Plotnikova, s slovenskim povzetkom)
- »Sodobna zgodovina Slovenije, 1987-2002«
- »Slovenščina za Ruse« (Intenzivni tečaj slovenskega jezika za ruskogovoreče s zgoščenko) – učbenik (O.S. Plotnikova)
- Slovensko-ruski slovar, 40.000 besed (O.S. Plotnikova in kolektiv)

V letu 2002 bomo v Moskvi, ob stoletnici rojstva, odkrili spomenik in poimenovali cesto po pionirju kozmonavtike, našemu rojaku Hermanu Potočniku, avtorju v 1929 letu izdane knjige **Problem vožnje po vesolju**. V njej je selektivno sintetiziral v celovit sistem domala vse pomembne ideje in izkušnje na tem področju. Hermanu Potočniku gre posebej v svetovnem merilu, da je avtor geostacionarnega umetnega satelita in vesoljske postaje na breztežnostni krožnici okrog Zemlje. Njegova knjiga je bila prevedena v ruščino že leta 1935, Lahko zatrdimo, da je **Herman Potočnik danes ob Juriju Vegi svetovno znani znanstvenik in pionir na svojem področju**. Njegova pomembnost za svetovno znanost je še danes premalo ocenjena, ker je zelo zgodaj umrl star komaj 37 let na Dunaju v veliki revščini leta 1929.

Pripravljamo tudi presenečenje v letu 2001 v zvezi s 85-letnico izgradnje Ruske kapelice pod Vrščičem in obletnico tragičnega plazu.

Nekaj podatkov o dosedanjem delovanju našega Društva v letu 2000

8.februarija 2000 - Na ta praznični dan smo uradno ustanovili naše Društvo. Slovenski kulturni praznik smo v Moskvi počastili z odkritjem **Prešernovega spomenika**. Kip stoji v prostorih VP RS v Moskvi. Uresničitev tega projekta je omogočilo 28 sponzorjev, tako posameznikov kot podjetij.

Maja 2000 - Društvo je izdalo dvojezično knjigo **Veneti - predniki Slovanov**, v kateri avtor P.Tulajev komentira slovensko knjigo **Veneti – naši predniki** in z obilico zanimivih novih podatkov iz ruskih virov potrjuje pravilnost tkim. venetske teorije o poreklu Slovanov. Knjiga je bila v Moskvi nekaj tednov na 3. mestu uspešnic v kategoriji **Intelektualnaja knjiga**.

31. oktobra 2000 - V atriju Vseruske knjižnice tuje literature smo svečano odkrili spomenik našemu znamenitemu rojaku **Žigi Herbersteinu, ki je v 16. stoletju odkril Evropi Rusijo in ga mnogi imenujejo ruski Kolumb**. Naj omenimo, da je to prvi spomenik **Žigi Herbersteinu v svetu**. Ob tej priliki smo o Herbersteinu izdali bogato ilustrirano dvojezično knjigo. Knjižnici tuje literature smo podarili miniaturni kipec spomenika Prešerna v Moskvi ter luksuzno izdajo **Krsta pri Savici** v ruščini. Istočasno so slovenske knjige, ki so bile v sklopu jugoslovanske literature, dobile svojo knjižno omaro. Na svečani prireditvi je zbor moskovske Glasbene akademije prisotnim predstavil nekaj del Jacoba Gallusa. Predstavili smo umetniško sliko **Herberstein in njegova življenska pot** in miniaturni kipec Žige Herbersteina. Sredstva za uresničitev tega projekta je prispevalo 60 sponzorjev.

Ob 200-letnici rojstva Franceta Prešerna je v Petrogradu po našem naročilu in z našimi sredstvi izšel prvi bibliografski katalog slovenskih knjig, ki se nahajajo v Slovanskem knjižnem fondu ruske Akademije znanosti - **SLOVENICA 1678-1930**. Znanstveniki so ob evidentiranju našli **doslej še nepoznan izvod izdaje Krsta pri Savici iz leta 1836 z Prešernovim osebnim posvetilom I.I. Sreznjevskemu**, prvemu ruskem slavistu. Odkrita je bila tudi razstava **Slovenska knjiga**.

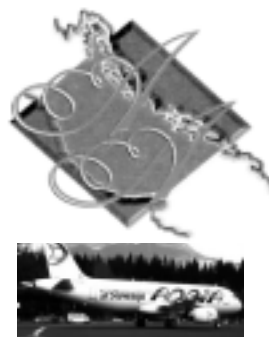

Med obiskom Sydneya v času OI je **Milan Kučan**, predsednik RS, med obiskom v slovenski skupnosti odkril prestavljeni spomenik Ivanu Cankarju. Ob spomeniku pa je posadil še drevo. Klub Triglav se je dlje časa ukvarjal z idejo, da bi spomenik prestavili s parkirišča na drugo mesto. Zdaj ima klubsko zemljišče s Cankarjevim doprnim kipom dosti lepšo podobo. Kip je izdelal kipar Zdenko Kalin iz Slovenije, postavili pa so ga leta 1976. V prisotnosti Milana Kučana ga je odkril takratni predsednik avstralske vlade, laburist Gough Whitlam. **Foto: F. A.**

**Nedelja,
18. februarja od
12.00 ure dalje
PIKNIK
Igrajo The Masters**

**80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au**

ADRIATIC ADVEN- TURE

**Najcenejše in najhitrejšo potovanje do
Slovenije z Lauda Air
Organiziramo skupinska potovanja in**

Sodelujemo z:

**Malaysia Airline
Qantas
Lauda Air
Lufthansa**

in drugimi letalskimi prevozniki

**Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022
Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176
Email: adriatictours@bigpond.com.au**

CANBERRA
 Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
 Phone: 03 - 58722115

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 28. januarja - kuhinja odprta od 12.00 ure
Ples
 od 14.00 ure igra Alpine Echoes

***

Sobota, 10. februarja ob 19.30
Prešernova proslava
 Po kratkem programu igra za ples ansambel The Masters

***

Nedelja, 25. februarja
Pustni ples
 Kuhinja odprta od 12.00 ure,
 ples od 14.00 ure dalje
 igra Alpine Echoes

2-10 Elizabeth Street
 Wetherill Park NSW 2164
 Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
 E-mail: slodsyd@zeta.org.au

Enrolment in Slovenian Language Course

Students may enrol in the course of Slovenian language in Melbourne from the first Saturday of the school year; 5 February 2000, and the following Saturdays. Prospective students may enquire and obtain enrolment details during class time. All classes are held from 9.00 am to 12.20 pm. Students may also enrol during the year.

Slovenian is offered at
 Princes Hill Secondary College, Arnold Street
 North Carlton, VICTORIA 3054
tel 9416 0641

Students from primary level year 6 to year 12 VCE may enrol. Students who wish to undertake VCE, are required to have completed at least two years of formal study of Slovenian or have sufficient knowledge of the language.

The course cost for students to Year 10 is \$45, for VCE students \$57, for adults \$130.

For enquiries please call tel 9416 0641. If you wish further details about the Slovenian course call

tel 9544 0595 after 7 pm

If you are interested in studying the Slovenian language and culture, we are pleased to provide any information about the study and the advantages of learning Slovenian. It is particularly important to realize that the study of Slovenian will add for the VCE students 5 points to the final tally of VCE scores.

Aleksandra L. Ceferin
 Institute for Slovenian Studies of Victoria

Radi se jih spominjamo...

Janko in soproga Pamela
 Foto: F.A.

Februarja 2001 bo minilo leto dni odkar je preminul naš zvesti naročnik in dober prijatelj Janko Majnik iz Coome. Neutolažljivi soprogi Paneli: "Dear Pamela, hold on! You have unforgettable memories! Goethe once said: "One ought every day at least to hear a little song, read a good poem, see a fine picture.... we are sending you documentary of you and Janko" Editorial - uredništvo

27. decembra 1999 je umrl dr. Stanislav Frank iz Adelaide. V uredništvu Glasa Slovenije nam manjkajo njegovi nasveti

Februarja bo minilo pet let odkar ni več Jožeta Senčarja, ljubega moža Marije Senčar in nekdanjega predsednika Avstralske slovenske konference. Fotografija: Canberra, 1992, Jože na občnem zboru ASK

Iz foto-arhiva Glasa Slovenije

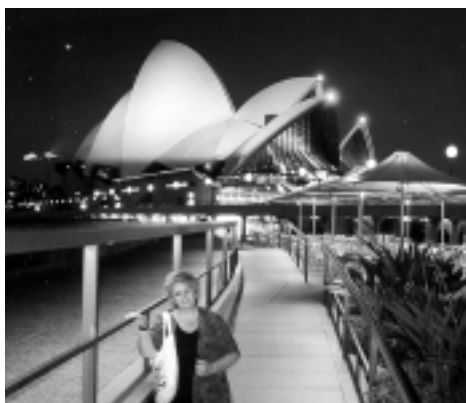
Spodaj: Snowy Mountains - Primary School Berridale - V sklopu SOCOG-ovega olimpijskega projekta so si lahko avstralske šole izbrale po eno sodelujočo državo. Otroci so se tako seznanili s posebnostmi te države, s športniki, katere so tudi prišli pozdraviti v olimpijsko vas. Peter Česnik, Ivan Kobal in Florjan Auser so obiskali šolo v Snežnih gorah in otrokom ter učiteljicam podarili brošure in druga darila iz Slovenije. Na fotografiji Peter z učiteljico

Levo: nekoč odlični šahist, pok. Charles Hren
Foto: F.A.

Tako pa se je med otroke Berridala pomešal Florjan Auser s kamero...

L
E
P
O
M
I
N
I

Sydney - ta večer res ni sijala luna, zato pa je blestela Opera in... Dragica Bošnjak, novinarka Dela

Pod Jalovcem - Ivan Kobal z lanskoletnega obiska slovenskih Alp

Slovensko društvo Sydney - ob proslavitvi 40-letnice pred tremi leti so odprli Prešernov park (na fotografiji z leve pater Valerijan in takratni predsednik Jože Lah)

Ljubljana, Pediatrična klinika: Tone in pok. Ivanka Bulovec sta si pred leti ogledala avlo, kjer stoji plišasta koala Glasa Slovenije

V Slovenskem društvu Sydney so januarja 1998 Katarina Srebotnik in sydneyska mladina igrali teniški turnir za pokal Glasa Slovenije

Blue Mountains, Mt. Milena, srečanje starih prijateljev: z leve Dušan Lajovic, Ljenko Urbančič in Emil Fretze

Desno: Sydney, 19. septembra 2000

Večer slovenskega olimpizma (posnetek iz oddaje TV 31): Stanka Gregorič je povabila v Sydney tudi Alenko in Paula Paddle iz Melbourn (na sliki igrata na violino in violi). Med povabljenimi gledalci sta bila Marija in Emil Grosman iz Newcastlea, ki nam pišeta:

"Srečanje z olimpijci, med njimi z Mirom Cerarjem in Dawne Fraserjevo nama bo vedno ostalo v najlepšem spominu. Avtogram Fraserjevo bo ostal za spomin na olimpijske igre Sydney 2000 tudi našim vnukom. Spoštovana Stanka, hvala za povabilo. Marija in Emil"

Slovenska medijska hiša - Glas Slovenije je imela na razstavi "Building blocks", odprti v Verskem in kulturnem središču Merrylands v času olimpijskih iger Sydney 2000, svoj kotiček Foto: Marija Košorok

Za razvedrilo

TOTI LIST SLOVO OD NOROSTI

Po Prešernu

/škrk/

Dni naših slabša četrtna,
norosti leta, končno ste minule?
Rodile ve ste nam težav neskončno,
še skromne želje so se nam sesule,
le redko je povsod bilo vse sončno,
reformne čudne so pogosto rjule;
norost, ob gospodarski novi zarji,
občan bridko vzdihuje:
"Bog me obvarji!"

Čutili zgodaj smo tvoj meč, neznanje!
Zanosa dokaj strup njegov je umoril:
smo čuli, da premišljeno dejanje
je diletant takoj na smrt obsodil,
s poštenim delom kaj doseči,
prazne sanje,
saj le po zvezah ti je dan zazoril.
Neumnost, nepoštenje,
gospodarske krize,
bile pogoste so, kot redke so devize.

Si videl, da kdor bajne vsote vleče,
rok drugih žulje v lastni žep obrača,
kak tega, ki s strici nima sreče,
bi vsak napravil za berača,
da le denar da ime sloveče,
da tud' poneveriti se mnogo splača.
Le zabušante videl si med nami,
redijo pa se s frazami, ležami.

Te delat, hujše delati napake,
je žepu luknje strgalo nezdrave;
reformne jasnost vendar misli take
iz srca skuša nam spodit in glave,
tovarne rentabilne stavi nam na trate,
za lase standard vleče pod oblake,
povsod vesele lučice prižiga
ji up vabljivi, vsem iz stisk nam miga.

Ne zmisli, da nestrokovnost bode
odnesla to, kar želje so stvarile,
naj ne pozabi vse storjene škode
in ran, ki se še niso zacelile;
dokler, da z umom
treba je polniti sode,
zuče nas skoraj ekonomske sile.
Ta čas, norost, ob tvoji temni zarji
vzdihujemo, pred tabo:

Bog nas varji!

In memoriam

Najbolj nori noči pogosto sledi še
bolj noro leto.

***

Pred nami je tisočletje umetne
inteligence. Očitno bodo le stroji
lahko preživeli v onesnaženem
okolju.

***

Ob prehodu v novo leto se je treba
veseliti. Ob prehodu v novo
tisočletje bi morali jokati, saj nam
je zadnje.

Fajferizmi

Kar bode v oči, slepi
pogled.

***

Imamo se radi, ker
skupaj gledamo TV.

***

Bližina prinaša mnoge
razdalje.

***

Tisti, ki prvo polovico
življenja preživi kot
obesek, bo drugo kot
privesek.

***

Skrite želje so kot
nenaseljeni domovi.

***

Srečni so tisti, katerih
upanje je mlajše od
njih.

ISKRICA

*Gregor Tomc, sociolog:
Temeljni načeli življenja na
zemlji nista ljubezen in so-
delovanje, ampak
boj in tekmovanje.
S tem se moramo
sprijazniti.*

Smeh

Silvestrovo pa tako

Gost, ki po telefonu naroča
mizo v restavraciji, vpraša:
"Ali imate v restavraciji tudi
televizijo?"
"Ne, vendar se pri nas vsakega
večera mladeniči zares
stepejo," odgovori lastnik
restavracije.

Trije starejši gospodje se
pogovarjajo v parku.
"Ali vesta, da je kralj Salamon
imel 500 žena?"
"Kaj poveš! Rad bi vedel, s
čim jih je hranil."
"Jaz pa bi rad vedel, s čim se je
on hranil," reče tretji.

Jezni gost pokliče nataklarja:
"In vi pravite temu ožganemu
mesu in kostem pečeni
piščanec?" zavpije. "Saj človek
bi počil od smeha!"
"Prosim vas, kar smejte se!
Drugi gosti so nam razbili
krožnik!"

Gost protestira: "Nataklar, kdo
je vmešal meso v te polpete?"
"Ne vem, " odgovori nataklar.
"Verjetno kuhar."
"A kdo ga je vzel ven?"
zajedljivo vpraša gost.

V dragoceno opremljeni, elitniin
dragi restavraciji mladenič
najprej prebere jedilnik in cene,
nato se obrne k dekletu in
vpraša: "Kaj pa naj danes
naročiva, moja draga
debeluhinja?"

Gost ves iz sebe zakriči:
"Nataklar, v moji juhi je muha!"
"Prištedite živce za prikuho, "
svetuje nataklar.

Osupli gost reče: "Nataklar, v
moji solati je v črv!"
"Ne omenjajte tega na blagajni!"
"Zakaj pa ne?"
"Zato, ker vam ga bodo
vračunal," odgovori nataklar.

Gost zavpije: "Nataklar, v rižoti
je žebelj!"
"Ali hočete še kladivo?" vpraša
nataklar. "Mi nismo nobena
mizarska delavnica, temveč
ugleden turistični lokal!"

Gost protestira: "V tej fižolovi
omaki ni več kot troje fižolov!"
"Oprostite, najbrž se je kuhar
zmotil. Takoj vam prenesem še
četrtga."

In še to

V Ljubljani seminar slovenskega jezika za učiteljice

Na seminarju tudi Draga Gelt in Lidija Lapuh iz Melbourn in kar 20 učiteljic iz Argentine

LJUBLJANA/DELO, DRAGICA BOŠNJAK/ - Seminar pripravljajo strokovni sodelavci dveh ministrstev, za šolstvo in šport in zunanje zadeve, Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, Zavoda za šolstvo in šport ter Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Filozofski fakulteti v Ljubljani. Kot že lani, bo od skupaj 23 udeležencev, tudi letos sodelovalo največ učiteljic in učiteljev slovenskega jezika z južnoameriške podceline, predvsem iz Buenos Airesa, kjer so, kot je znano, največje in tradicionalno dobro organizirane slovenske skupnosti s še vedno dobro organizirami domovi, slovenskimi šolami in drugimi oblikami ohranjanja slovenstva. Podobno, čeprav v manjši meri so v Argentini organizirane slovenske etnične skupnosti v Mendoza, Barilochah in Rosariu, zato so se prijavili na strokovno izpopolnjevanje tudi učitelji in učiteljice iz omenjenih krajev, iz Montevidea v sosednjem Urugvaju pa prihaja eden udeleženeec. Iz Avstralije, kjer so se Slovenci včasih lahko ponašali s slovenskim lektoratom in s slovenskimi maturanti, prihajata tokrat dve slovenski učiteljici; slovenski jezik pa se poleg šol, revij in časopisov, na peti celine poskuša ohranjati tudi z nekaterim dodatnimi ponudbami prek interneta in, na primer v Sydneyju, z novimi slovenskimi oddajami TV31. Tako se bodo v slabih dveh tednih med drugim tudi z delavnicami na terenu seznanjali z elementi slovenske in drugih kultur, z bogastvom slovenskega izročila, seznanili se bodo z arhivskim delom, obiskali (in soustvarjali) bodo gledališke predstave, se ob strokovni pomoči usposabljali za izbor besedil, pesmi in njihovo primernost za načrtovano učenje slovenskega jezika kot drugega/tujega jezika v tujini - prek petja v zboru. Poleg tega bodo imeli različne praktične hospitacije na različnih stopnjah v slovenskih vrtcih in šolah, srečali se bodo s slovenskimi publicisti, se seznanili s strokovnim delom v slovenskem zamejstvu v Trstu in na nekaterih drugih inštitucijah.

Pred izidom

Avstralija je zaradi boleznih norih krav iz samopostrežnih trgovin umaknila evropske goveje konzerve, jušne kocke, juhe in drugo hrano - tudi slovensko

SYDNEY, MELBOURNE /THE SUNDAY TELEGRAPH/ - V noči s sobote na nedeljo, 6. in 7. januarja 2001, so v avstralskih samopostrežnih in delikatesnih trgovinah delali s polno paro. S polic so umaknili evropske konzerve, kot so na primer goveji golaži, juhe, goveje jušne kocke, paštete, salame, mesni narezki, kuhane testenine v omaki in drugo. Avstralska zvezna vlada je izdala začasno prepoved uvoza prehrabnih govejih izdelkov iz Avstrije, Belgije, Hrvaške, Danske, Francije, Nemčije, Madžarske, Italije, Makedonije, Nizozemske, Poljske, Portugalske, Rusije in seveda iz Slovenije - skupaj iz trideset držav. Razlog za preplah je bolezen norih krav (BSE), ki pri človeku povzroča Creutzfeldt-Jakobovo bolezen, o kateri smo poročali že v prejšnji številki Glasa Slovenije. Vsi avstralski časopisi so v nedeljo prepovedani hrani iz Evrope namenili veliko prostora. Kako bo zadeva prizadela izvozne evropske države, bo pokazala prihodnost, vsekakor pa bo prepoved močno čutila Slovenija. Ne bo dolgo, ko bo Avstralija s polic umaknila tudi čokolado in druge slaščice iz Belgije, Anglije, Francije, Danske, Švice, Italije, Nemčije, Avstrije ...

Izšla nova številka Biltena Olimpijskega komiteja Slovenije

/GLAS SLOVENIJE/ - Bilten št. 30 je vsekakor posvečen športnim in drugim dogajanjem olimpijskih iger Sydney 2000. Posebej nas je razveselilo, da smo v njem večkrat omenjeni tudi avstralski Slovenci. Ena stran pa je posvečena prvi strani naše **Paraolimpijske priloge**, katere sponzor je bilo Slovensko društvo Sydney.

Mali oglasi

Glasi Slovenije
Vesele Božične praznike in srečno novo leto
Oktet Lesna Slovenj Gradec

Uredništvu Glasa Slovenije
Vesele božične praznike in srečno ter uspešno novo leto vam želi
Janez Komljanec
Župan Slovenj Gradca
MESTA GLASNIKA MIRU

Lep pozdrav iz Slovenije!
Nekje v Perthu ali okolici tega mesta živi moj bratranec **Lončar Marjan**, sin Rozalije Lončar; ki živi v Melbournu. Če mojega bratranca mogoče poznate, bi vas prosil, če je mogoče, da pošljete njegov naslov uredništvu G.S.
Lepo pozdraveni
Recnik Lojze, Vrhnikar

ČESTITKA

Dragi **Idi Jež** kličejo vsi njegovi prijatelji in znanci vse najboljše ob njegovi 80-letnici. Naj bo zdrava in srečna!

Iščemo dober dom za muco

Mala, lepa in koketna belkasta muca, ki "razume" bolj slovensko kot angleško išče topel domek pri slovenski družini.

Muca je deseksirana in "house trained", navajena je biti v stanovanju
Za vse informacije telefon
(02) 95441813

Za boljše zdravje:
Draga naša **Ivanka Cirej**, ostanite med nami še dolgo, dolgo vrsto let.
Uredništvo in vsi vaši prijatelji

Spoštovano uredništvo!
Izvedela sem, da ste objavili moje pismo v vašem časopisu. Dodatni podatki... gospod Zvezdan Žigante naj bi živel v Melbournu. Imel naj bi sina Zlatka, ki naj bi umrl v oboroženem ropu, kjer je bil zaposlen kot varnostnik. Zvezdan bi bil lahko preimenovan tudi v Steljo - poitaljančeno, priimek pa bi lahko spremenil v Gigante. Rojen je bil 1929. leta.
Rajčević Ivančič Jasna

Na zdravje!

/nadaljevanje/

Kako preživet in uspeti v 21. stoletju
SYDNEY /MARIJA SENČAR/ - V interesu vsakega dobrega zdravnika je, da nas ozdravi. Taki, ki pri vsakem bolnikovem obisku predpisujejo samo zdravilo za zdravljenje, od teh je bolje, da bežimo in se več ne vrnemo, pa če so nam še tako simpatični in jih imamo po svoje zelo radi. V publikacijah kot *New England Journal of Medicine* ali pa *Journal of American Medical Association* vedno bolj opazamo, da razgledani zdravniki, zdravniki - specialisti, znanstveniki na medicinskem področju itd., priznavajo svojo nemoč in so mnogi proti masovnim rentgenskim posnetkom za zgodnjo ugotovitev raznih vrst raka. Po mnenju mnogih, je naše telo z velikokrat nepotrebnega rentgena (X-ray-a) še bolj izpostavljeno riziku nastanka oziroma razvitja raka. Mnogi so tudi proti programskemu cepljenju otrok. Vse te trditve, podkrepjene z dokazi, so zastrašujoče, čeprav niso nič novega.

Primer: rak. Že desetletja se razni specialisti za rakasta obolenja borijo proti ustanovam kot so: *United States Food and Drug Administration (FDA)*, ki podpirajo predvsem farmacevtske kompanije. Zakaj? **Zato, ker rak je ozdravljiv!** Trdijo, da ne samo, da ga lahko preprečimo, temveč ga lahko tudi ozdravimo. **Dr. Virginia Livingston** je že leta 1947 izolirala mikrob-bakterijo, ki povzroča raka. Naša prehrana oziroma kombinacija jedil, ki jih zaužijemo, nas lahko reši pred rakastimi obolenji, problemi z jetri, sladkorno boleznijo, previsokim slabim holesteronom, previsokim krvnim pritiskom, obolenjem srca in ožilja, artritisom, neprestano utrujenostjo, obolenjem oči itd. Alzheimerjeva bolezen, multiskleroza ...so povezane s starimi zobnimi plombami, katerih vsaka vsebuje 50% srebra, ki je bolj toksičen kot svinec. Posebno pri starejših ljudeh, zobozdravniki tako radi zamenjujejo stare srebrne plombe z novimi srebrnimi, kajti tako so bili naučeni in lažje je delati z njimi. Ve pa se tudi, da srebro iz zoba gre naprej v pljuča, drobovje, jetra, ledvica, možgane, otroke nedonošenčke, v materino mleko in nam celo uničuje odporni sistem našega telesa.

In še to: zobozdravniki in njihovo osebje imajo zaradi izpostavitve srebru in delu z njim, dvakrat več možganskih tumorjev, več obolenj srca, pljuč, ledvic; profesionalke ženskega spola v tem poklicu pa tri in pol krat večjo možnost neplodnosti oziroma splavov. Izredno važno je tudi, kako zobozdravnik odstrani stare srebrne plombe in jih zamenja z novimi - belimi, da pri tem vso staro vsebino bolnik ne pogoltno in gre tako direktno po vsem telesu. /Nadaljevanje sledi/

Morda niste vedeli da...

- morajo vozniki v Sloveniji imeti obvezno in vedno prižgane avtomobilske luči
- je omejitev hitrosti v naseljih 50 km, na ostalih cestah 90 km, na avtocestah pa 130 km
- je dovoljen alkohol v krvi 0,5 promila
- da stane liter super bencina 166,20 tolarja; dizel 157,50 tolarja

ZAHVALA
Zahvaljujemo se našim novim sponzorjem (in seveda podjetju **Rosewood Homes**) za zaupanje in podporo **Glasi Slovenije**

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia - Sponsors:

Telefon: (02) 9629 5922

Telefon: (03) 587 22115

Telefon: (07) 3290 0879

Telefon: 0414 275657

Po avstralskem kontinentu, v Tasmanijo, Argentino, ZDA, Kanado, Svico, Avstrijo, Italijo, Švedsko, na Japonsko in v Slovenijo /Arround Australia, Argentina, USA, Canada, Switzerland, Austria, Italy, Sweden, Japan and Slovenia/